

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 17 stycznia 2017 r. powód B. E. wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego V. L. Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie Spółki Akcyjnej Vienna Insurance Group z siedzibą w W. (poprzednio: S.T. U. Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.) kwoty 6.314,17 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 5 listopada 2016 r. do dnia zapłaty. Powód wniósł także o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego towarzystwa ubezpieczeń kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu powód wskazał, że zawarł ze stroną pozwaną Umowę (...) z Ubezpieczeniowym Funduszem Kapitałowym ze Składką Regularną (...), potwierdzoną polisą nr (...). Integralną częścią przedmiotowej umowy były ogólne warunki umowy ubezpieczenia (OWU) oraz regulamin. Powód podniósł, iż przedmiotowa umowa uległa rozwiązaniu wskutek złożenia przez niego wniosku o całkowitą wypłatę świadczenia wykupu. W związku z rozwiązaniem umowy, pozwany ubezpieczyciel wypłacił powodowi Świadczenie Wykupu w kwocie 5.599,35 zł, podczas gdy wartość jego rachunku wyniosła 11.913,52 zł. Wysokość Świadczenia Wykupu została określona przez ubezpieczyciela procentowo, w zależności od roku, w którym rozwiązano umowę – zgodnie z tabelą znajdującą się w załączniku do OWU. Powód podniósł, iż w niniejszej sprawie pozwany pobrał ponad połowę wartości rachunku, który powstał w wyniku uiszczanych przez niego składek, tj. przejął kwotę 6.314,17 zł. W ocenie strony powodowej, zapisy umowne dotyczące Świadczenia Wykupu oraz tabela z załącznika do OWU stanowią klauzule abuzywne. Kwota Świadczenia Wykupu została przez ubezpieczyciela pobrana bez podstawy prawnej, zatem jako świadczenie nienależne podlega zwrotowi na rzecz powoda.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie na jego rzecz od powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu strona pozwana wskazała, iż Świadczenie Wykupu stanowi świadczenie główne stron, które zostało określone w sposób jednoznaczny, zatem nie podlega kontroli pod kątem abuzywności, a powód zawierając przedmiotową umowę miał wiedzę na temat warunków ubezpieczenia, w tym w szczególności na temat opłat pobieranych przez pozwanego oraz sposobu obliczania wartości świadczenia wykupu. Strona pozwana podniosła, iż nawet jeśli uznać, iż świadczenie wykupu nie jest świadczeniem głównym stron umowy, zostało ono sformułowane w sposób jednoznaczny – określono go bowiem przy pomocy czytelnej tabeli. W ocenie pozwanego, postanowienia OWU dotyczące świadczenia wykupu nie stanowią niedozwolonych postanowień umownych, bowiem nie są sprzeczne z dobrymi obyczajami oraz nie naruszają interesów konsumenta w sposób rażący – mechanizm obliczania świadczenia głównego ma swoje uzasadnienie w strukturze kosztów ponoszonych przez pozwanego w związku z zawartą umową ubezpieczenia. Ponadto, pozwany wskazał, że powód posiadał ponadprzeciętną wiedzę w zakresie produktów finansowych, bowiem jak wynika z wniosku o zawarcie umowy – wykonywał zawód bankowca. W chwili obecnej powód zaś widnieje w rejestrze agentów ubezpieczeniowych.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód B. E. zawarł z pozwanym Umowę (...) z Ubezpieczeniowym Funduszem Kapitałowym, potwierdzoną polisą o nr (...), której integralną część stanowiły Ogólne Warunki Ubezpieczenia na Życie z Ubezpieczeniowym Funduszem Kapitałowym ze Składką Regularną (...) o indeksie (...) wraz z załącznikiem nr 1. Powód zobowiązał się do uiszczania składki regularnej w wysokości 3.000 zł rocznie. Umowa została zawarta na okres 30 lat. Umowa została rozwiązana w ósmym roku trwania polisy, wskutek złożenia przez powoda wniosku o całkowitą wypłatę świadczenia wykupu. Powód przy zawarciu umowy nie został wyczerpująco poinformowany o jej warunkach oraz związanym z nią ryzyku, a także zasadach wypłaty Świadczenia Wykupu. Powód w dacie zawarcia umowy wykonywał zawód bankowca. Po zawarciu ze stroną pozwaną umowy ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym zdał egzamin na agenta ubezpieczeniowego. Powód nie prowadził jednak działalności gospodarczej związanej z wykonywaniem czynności agencyjnych oraz nie oferował produktów ubezpieczeniowych.

(OWU z załącznikiem nr 1 - k. 10 i n., wniosek - k. 53 i n.; polisa - k. 9, zeznania powoda – k. 84)

Zgodnie z § 10 ust. 1 pkt 6 OWU umowa ulegała rozwiązaniu m.in. wskutek wypłaty Świadczenia Wykupu – z dniem doręczenia wniosku o całkowitą wypłatę Świadczenia Wykupu. Zasady wypłaty Świadczenia Wykupu określone zostały w § 23 OWU. Z kolei ust. 5 § 10 stanowi, że w przypadku przedterminowego rozwiązania umowy na skutek zdarzeń, o których mowa w ust. 1 pkt. 2-3 i 6 wypłacana wysokość Świadczenia Wykupu w zakresie Wartości Części Bazowej Rachunku uwzględnia jej pomniejszenie o koszty poniesione przez Ubezpieczyciela związane z dystrybucją i zawarciem umowy oraz o koszty związane z prowadzoną przez ubezpieczyciela działalnością gospodarczą, które w związku z przedterminowym rozwiązaniem umowy nie będą mogły zostać pokryte z opłat określonych w § 24 ust. 1 jakie byłyby pobierane przez ubezpieczyciela w trakcie całego okresu, na jaki umowa została zawarta. Wypłacając Świadczenie Wykupu ubezpieczyciel nie nalicza ani nie potrąca z wypłacanego świadczenia jakiegokolwiek kary lub odstępnego w rozumieniu przepisów kodeksu cywilnego związanych z przedterminowym rozwiązaniem umowy.

Zgodnie z ust. 25 § 2 Świadczenie Wykupu to kwota świadczenia z Umowy wypłacana przez Ubezpieczyciela w przypadkach określonych w OWU, z przyczyn innych niż dożycie przez Ubezpieczonego Daty Dożycia, śmierć Ubezpieczonego lub odstąpienie przez Ubezpieczającego od umowy.

Zgodnie z ust. 34 wskazanego wyżej zapisu OWU, Wartość Części Wolnej Rachunku to stanowiąca Część Wolną Rachunku wartość środków zapisanych w danym dniu na Rachunku Jednostek Funduszy, obliczona jako liczba Jednostek Funduszy pomnożona przez właściwe Ceny Jednostek Funduszy, powiększona o wartość gotówki.

Wysokość Świadczenia Wykupu została określona na podstawie § 23 ust. 5 w związku z załącznikiem nr 1 ust. 15. W myśl powołanego postanowienia wysokość Świadczenia Wykupu na dany dzień jest równa Wartości Części Wolnej Rachunku oraz określonego procentu Wartości Części Bazowej Rachunku wskazanego w ust. 15 Załącznika nr 1 do OWU. Ust. 6 powołanego § 23 stanowił zaś, że wysokość określonego procentu Wartości Części Bazowej Rachunku, o którym mowa w ust. 5, ustalana jest na podstawie Okresu Ubezpieczenia dla danej Umowy oraz Roku – szczegółowo zdefiniowanego w pkt 1 i 2 pkt tego paragrafu.

Z kolei z § 24 OWU wynikało, że z tytułu zawarcia i wykonywania umowy ubezpieczyciel pobiera następujące opłaty: opłatę wstępną, opłatę za udzielanie tymczasowej ochrony ubezpieczeniowej, opłatę za ryzyko, opłatę administracyjną, opłatę za zarządzanie aktywami Rachunku Jednostek Funduszy, opłatę za zarządzanie aktywami Portfeli Modelowych, opłatę operacyjną oraz inne opłaty z tytułu dodatkowych usług oferowanych przez Ubezpieczyciela związanych z Ubezpieczeniowymi Funduszami Kapitałowymi, określone w szczegółowych regulaminach.

Zgodnie z tabelą znajdującą się w pkt 15 załącznika nr 1 do Ogólnych Warunków Ubezpieczenia, określony procent Części Bazowej Rachunku w związku z wypłatą Świadczenia Wykupu uzależniony został od czasu trwania polisy i przy zawarciu umowy na 30 lat wynosił od 0 % w pierwszym i drugim roku od zawarcia umowy do 96 % w ostatnim roku obowiązywania umowy.

(OWU z załącznikiem nr 1 – k. 10 i n., okoliczności bezsporne)

Umowa została rozwiązana w ósmym roku jej trwania w związku z czym powód otrzymał kwotę 5.599,35 zł, podczas gdy wartość części bazowej jego rachunku wynosiła 11.913,52 zł. Suma wpłaconych zaś przez powoda składek wynosiła 54.426,12 zł, przy czym suma wypłat wyniosła 34.844,07 zł. Strona pozwana zatrzymała zatem kwotę 6.314,17 zł.

(rozliczenie z tytułu umowy – 21 v., pismo potwierdzające rozwiązanie umowy – k. 21, bezsporne)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wskazanych powyżej dokumentów, które Sąd w całości uznał za wiarygodne, gdyż ich rzetelność i prawdziwość nie była przez strony kwestionowana. Sąd ustalił stan faktyczny także na podstawie zeznań powoda bowiem były one spójne, logiczne oraz korespondowały z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie. Sąd oddalił wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego aktuarusza, bowiem okoliczności, na które dowód miałby zostać przeprowadzony są nieistotne dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w przeważającej części.

W niniejszej sprawie okolicznością bezsporną między stronami był fakt zawarcia i rozwiązania łączącej strony umowy ubezpieczenia na życie, jak również fakt wypłaty przez pozwanego Świadczenia Wykupu. Istota sporu sprowadzała się natomiast do zasadności zatrzymania przez pozwanego pozostałego procentu Wartości Części Bazowej Rachunku.

Na wstępie należy wskazać, że analizowana w niniejszej sprawie umowa jest umową mieszaną, z elementami klasycznego modelu umowy ubezpieczenia na życie i postanowieniami charakterystycznymi dla umów, których celem jest inwestowanie kapitału. Nie ulega wątpliwości, że dominuje w niej aspekt kapitałowy polegający na alokowaniu składek wpłacanych przez ubezpieczonego na ubezpieczeniowe fundusze. Celem umowy było więc istnienie długotrwałego i stabilnego stosunku prawnego łączącego strony w celu zgromadzenia jak najwyższego kapitału i wygenerowanie możliwie najlepszego wyniku ekonomicznego, co zapewniało również wymierne korzyści ubezpieczycielowi, który w związku z tym pozostawał zainteresowany jak najdłuższym uiszczaniem przez ubezpieczonego składek w celu ich dalszego inwestowania. Integralną część wskazanej umowy stanowiły Ogólne Warunki Ubezpieczenia na Życie z Ubezpieczeniowym Funduszem Kapitałowym ze Składką Regularną (...) - wzorzec umowny ustalony przez ubezpieczyciela, który w świetle brzmienia art. 384 § 1 k.c. winien być doręczony powodowi przed zawarciem umowy, by go wiązał.

W niniejszej sprawie bezspornym było to, że w ósmym roku trwania polisy, doszło do rozwiązania umowy łączącej powoda z pozwanym, wskutek złożenia przez niego wniosku o wypłatę Świadczenia Wykupu. Wówczas jak wynikało z ust. 5 § 23 OWU pozwany był zobowiązany do wypłacenia Świadczenia Wykupu równej Wartości Części Wolnej Rachunku oraz określonego procentu Wartości Części Bazowej Rachunku wskazanego w ust. 15 Załącznika nr 1 do OWU.

W niniejszej sprawie ubezpieczyciel nie dokonał wypłaty na rzecz powoda Świadczenia Wykupu, zatrzymując dla siebie całość Wartości Części Bazowej Rachunku.

Dokonując wykładni powyższych postanowień OWU Sąd miał na względzie brzmienie art. 385¹ k.c. stanowiącego, że postanowienia umowy zawieranej z konsumentem, które nie zostały z nim indywidualnie uzgodnione nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. Nie dotyczy to jedynie postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny.

Ustalenie bowiem, że poszczególne postanowienia OWU są postanowieniami niedozwolonymi, ma znaczenie ze względu na skutki prawne jakie rodzi uznanie postanowienia umowy za abuzywne. Wówczas, zgodnie z art. 385¹ § 2 k.c., zamieszczona w umowie klauzula abuzywna, nie wiąże konsumenta, a strony są związane umową w pozostałym zakresie.

Z przytoczonego przepisu 385¹ k.c. wynika zatem, że możliwość uznania danego postanowienia umownego za niedozwolone i wyeliminowanie go z umowy zależy od spełnienia następujących przesłanek: postanowienie nie zostało uzgodnione indywidualnie, kształtuje prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, naruszając interesy konsumenta, nie dotyczy sformułowanych w sposób jednoznaczny głównych świadczeń stron, w tym ceny lub wynagrodzenia. Powyższe przesłanki muszą zostać spełnione łącznie.

W okolicznościach niniejszej sprawy bezspornym było, iż przedmiotowa umowa ubezpieczenia została zawarta przez przedsiębiorcę (pозwanego) z konsumentem (powodem).

Kwestionowane postanowienia nie zostały z powodem uzgodnione indywidualnie. Zostały one bowiem zawarte we wzorcu umownym jakim były Ogólne Warunki Ubezpieczenia na Życie z Ubezpieczeniowymi Funduszem

Kapitałowymi ze Składką Regularną M. (...). W konsekwencji, ponieważ postanowienia umowne będące przedmiotem analizy na gruncie rozpoznawanej sprawy stanowią postanowienia wzorca umownego, to obejmuje je domniemanie, iż nie zostały uzgodnione indywidualnie, którego to domniemania pozwany nie wzruszył.

Kwestią sporną stanowiło zaś to, czy określone w powołanych postanowieniach Świadczenie Wykupu stanowi główne świadczenie stron.

W ocenie Sądu w omawianym przypadku nie budzi wątpliwości, że Świadczenie Wykupu nie jest świadczeniem głównym. Wprawdzie ustawodawca nie określił, co należy rozumieć przez sformułowanie główne świadczenia stron, ale należy przyjąć, że są to takie elementy konstrukcyjne umowy, bez których uzgodnienia nie doszłoby do jej zawarcia. Innymi słowy chodzi o klauzule regulujące świadczenia typowe dla danego stosunku prawnego, stanowiące te jego elementy, które konstytuują istotę danego porozumienia. Sąd orzekający w pełni zgadza się z argumentacją zawartą w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 2007 roku, że brzmienie art. 385¹ k.c. nie pozwala na szeroką interpretację formuły postanowień określających główne świadczenia stron i z tego powodu postuluje się, aby sformułowanie to rozumieć wąsko i wszelkie wątpliwości należy rozstrzygać na rzecz objęcia klauzuli kontrolą merytoryczną (por. uchwała SN, sygn. akt 62/07 OSNC 2008/7-8/87, Prok.i Pr.-wkl. 2008/11/52, Biul.SN 2007/6/11).

Analizowana w niniejszej sprawie umowa jest umową mieszaną z elementami klasycznego modelu umowy ubezpieczenia na życie i postanowieniami charakterystycznymi dla umów, których celem jest inwestowanie kapitału.

Niezależnie od tego, który komponent umowy uznać za przeważający stwierdzić należy, że zastrzeżenie dopuszczalności pobrania Świadczenia Wykupu w razie zakończenia stosunku prawnego w okresie przewidzianym w umowie nie stanowi elementu, bez którego stosunek ten nie mógłby zaistnieć. Na tle przedstawionego do oceny stosunku prawnego takimi postanowieniami są: ze strony pozwanego - świadczenie ochrony ubezpieczeniowej i spełnienie świadczenia w określonej wysokości w razie zajścia określonego w umowie zdarzenia zgodnie z § 3 OWU a także inwestowanie zgromadzonych środków w jednostki uczestnictwa ubezpieczeniowych funduszy inwestycyjnych oraz – ze strony powoda – zapłata ekwiwalentu za świadczone przez pozwanego usługi, tj. składki w wysokości 3.000 zł miesięcznie.

Świadczenie Wykupu ma zaś charakter świadczenia ubocznego – powstającego w przypadku rozwiązania umowy, co wszakże nie musiało nastąpić. Jej celem, w zamyśle, jest zabezpieczenie interesów ubezpieczyciela, gdyby doszło do przedwczesnego, z jego punktu widzenia, zakończenia stosunku prawnego. Świadczenie takie, przewidziane na wypadek rozwiązania umowy w określonym czasie, nie może zatem zostać uznane za główny przedmiot stosunku umownego stron.

Przyjęcie, że w niniejszej sprawie Świadczenie Wykupu stanowi główne świadczenie stron oznaczałoby, że celem umowy ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym byłoby to, aby konsument mógł ją rozwiązać przed terminem i skorzystać z wypłaty Świadczenia Wykupu. Takie podejście jest irracjonalne, gdyż konsument w momencie zawierania umowy na czas określony, umowy długoterminowej, nie ma na celu jej wcześniejszego rozwiązania. Taki zamiar pojawia się dopiero w późniejszym etapie wykonania umowy, np. w momencie, w którym zgromadzony kapitał nie przynosi zysku, a bieżące opłaty pobierane przez ubezpieczyciela powodują dodatkowe straty.

Ponadto w ocenie Sądu Świadczenie Wykupu pełni rolę analogiczną do opłaty likwidacyjnej, a jedyna różnica polega na tym, że opłata likwidacyjna to procent zgromadzonego kapitału, którego ubezpieczyciel nie wypłaca ubezpieczonemu, a świadczenie wykupu, to określony procent kapitału, który ubezpieczyciel wypłaca, pozostawiając sobie pozostałą część jako opłatę za to, że doszło do rozwiązania umowy przed upływem terminu na jaki umowa została zawarta.

Mając zatem na uwadze powyższe, kwestionowane postanowienia podlegały kontroli pod kątem ich abuzyjności.

Na marginesie można tylko dostrzec, że nawet jeśli przyjąć, iż Świadczenie Wykupu stanowi główne świadczenie stron, to postanowienie umowne je kształtujące musiałyby być sformułowane w sposób jednoznaczny, by nie podlegać tej kontroli. Trudno natomiast uznać, że definicja Świadczenia Wykupu zawarta w § 2 ust. 25 w zw. z § 23 ust 5 i 6 w połączeniu z ust. 15 załącznika nr 1 i w oparciu o zawartą w załączniku nr 1 tabelę odwołującą się ponadto do definicji wskazanych w § 2 ust. 3, 4, 12, 20, 25 oraz 33 i 34 jest zdefiniowana w sposób jednoznaczny i nieskomplikowany.

Zdaniem Sądu określony w tabeli – w załączniku nr 1 OWU- procent części bazowej rachunku wypłacany ubezpieczającemu w związku z całkowitą lub częściową wypłatą świadczenia w zw. z art. § 4 ust. 3 w zw. z § 23 ust. 5-6 kształtuje obowiązki powoda w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że interes konsumenta należy rozumieć szeroko, nie tylko jako interes ekonomiczny, ale też każdy inny nawet niewymierny interes. Natomiast ocena zachowań w świetle dobrych obyczajów następuje najczęściej poprzez odwołanie się do takich wartości jak: szacunek wobec partnera, uczciwość, szczerłość, zaufanie, lojalność, rzetelność i fachowość. Zatem postanowienia umów, które kształtują prawa i obowiązki konsumenta, nie pozwalając na realizację tych wartości uznawane są za sprzeczne z dobrymi obyczajami. Tak również kwalifikowane są wszelkie postanowienia, które zmierzają do naruszenia równorzędności stron stosunku, nierównomiernie rozkładając uprawnienia i obowiązki między partnerami umowy. Brak równowagi kontraktowej jest bowiem jednym z podstawowych przejawów naruszenia dobrych obyczajów.

Powód niewątpliwie winien być uznany za konsumenta – umowę zawarł bowiem w celu niezwiązanym ze swoją działalnością zawodową lub gospodarczą. Powód w swoich zeznaniach wskazał, iż nie wykonuje czynności agenta ubezpieczeniowego, nie wykonywał ich także w dacie zawarcia przedmiotowej umowy. Powód nie miał świadomości ryzyka związanego z umową ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym oraz nie został o nim w sposób wyczerpujący poinformowany przez pozwanego.

W świetle powyższego Sąd uznał przedmiotowe postanowienia za niezgodne z dobrymi obyczajami, gdyż naruszały one zasadę lojalności przedsiębiorcy wobec konsumenta wymagającą konstruowania jasnych i przejrzystych postanowień umownych. Wskazane postanowienia umowne prowadzą również do zachwiania równowagi kontraktowej stron poprzez nierówne rozłożenie obowiązków. W przypadku powoda, pozwany zatrzymał część środków znajdujących się na rachunku polisy mimo, że wartość rachunku polisowego powoda wynosiła 11.913,52 zł. Wskazać ponadto należy, że takie ukształtowanie wysokości Świadczenia Wykupu a tym samym zatrzymanie całości Wartości Części Bazowej Rachunku przez pozwanego leży wyłącznie w interesie strony pozwanej i nie przewiduje tożsamej „sankcji” w sytuacji rozwiązania umowy przez stronę pozwaną, tym samym brak jest równości w kształtowaniu uprawnień i obowiązków wynikających z umowy dla obu jej stron. Takie brzmienie wskazanych postanowień nie uwzględnia i nie zabezpiecza interesu powoda, jako słabszej strony umowy, co nie znajduje żadnego uzasadnienia i prowadzi do ukształtowania stosunku zobowiązaniowego w sposób nierównorzędny i rażąco niekorzystny.

Nie sposób również podzielić poglądu pozwanego, że wypłata Świadczenia Wykupu w przewidzianej w załączniku do OWU wysokości usprawiedliwiona jest znacznymi kosztami zawarcia umowy ponoszonymi przez Towarzystwo (...) jak stanowi ust. 5 § 10 OWU.

Należy wskazać na brzmienie § 24 OWU, z którego wynika, że pozwany pobiera w trakcie trwania umowy opłaty o różnym charakterze, które mają za zadanie rekompensować koszty dystrybucji danej umowy. Pozwany pobiera bowiem opłatę wstępną, za udzielenie tymczasowej ochrony ubezpieczeniowej, za ryzyko, administracyjną, za zarządzanie aktywami rachunku jednostek funduszy, za zarządzanie aktywami portfeli modelowych, operacyjną oraz inne opłaty z tytułu dodatkowych usług oferowanych przez Ubezpieczyciela związanych z Ubezpieczeniowymi Funduszami Kapitałowymi, określone w szczegółowych regulaminach.

Po drugie należy zwrócić uwagę, że pozwany wskazuje, iż poniósł wysokie koszty, w tym koszty akwizycji. Są to natomiast koszty, jakie pozwany poniósł w związku z tym, że powód dał się przekonać do oferowanego produktu. Koszty te więc nie są w istocie kosztami wykonania umowy i świadczonej usługi, lecz kosztami

poniesionym przez pozwanego, by przekonać powoda do zawarcia umowy. Tak więc nie jest to koszt związany ani z ryzykiem ubezpieczeniowym ani z zarządzaniem jednostkami uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych co stanowi świadczenie pozwanego, lecz koszt prowadzący do zawarcia umowy. W ocenie Sądu tak wysoki koszt może świadczyć albo o tym, że pozwany w ogóle nie racjonalizuje swoich wydatków związanych z zawarciem umowy, oferując wysokie wynagrodzenia agentom, uznając iż ostatecznie koszt ten obciąży ubezpieczonego bądź też wysokość wynagrodzenia agentów jest jednak ściśle powiązana z rzeczywistym czasem trwania umowy i agent w wypadku wcześniejszego jej rozwiązania obowiązany jest zwrócić ubezpieczycielowi część wypłaconego wynagrodzenia. W obu sytuacjach, w ocenie Sądu, nie ma podstawy, by takimi kosztami był obciążany była powód.

Sąd, po dokonaniu kontroli incydentalnej, uwzględnivszy wszelkie okoliczności niniejszej sprawy nie miał wątpliwości, że zakwestionowane postanowienia umowne, które uprawniły ubezpieczyciela w związku z rozwiązaniem umowy przed terminem do zatrzymania części Wartości Części Bazowej Rachunku stanowią klauzule abuzywne.

W związku zatem z uznaniem wskazanych postanowień za abuzywne wypłacie winna podlegać pełna wartość umowy. W niniejszej sprawie wartość części bazowej rachunku powoda wyniosła 11.913,52 zł, z czego pozwany zatrzymał dla siebie kwotę 6.314,17 zł.

W konsekwencji ponieważ pozwany zatrzymał kwotę 6.314,17 zł na podstawie postanowień umowy uznanych za abuzywne, to skoro odpadła podstawa prawna dla takiego działania, to zgodnie z art. 410 k.c. w zw. z art. 405 k.c. należało zasądzić zatrzymaną nienależnie kwotę od pozwanego.

Sąd zasądził odsetki ustawowe za opóźnienie od powyższej kwoty od dnia 13 grudnia 2016 r. tj. po upływie 7-dniowego terminu od dnia doręczenia przez powoda pozwanemu wezwania do zapłaty. W pozostałej części roszczenie o odsetki podlegało oddaleniu.

O kosztach postępowania, Sąd orzekł na podstawie art. 100 zd. 2 k.p.c., zasądzając od pozwanego na rzecz powoda całość kosztów postępowania, bowiem powód uległ jedynie co do nieznacznej części swojego roszczenia. Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.273 zł, na którą składały się: 316 zł tytułem zwrotu opłaty sądowej od pozwu, 1.800 zł jako wynagrodzenie pełnomocnika powoda będącego adwokatem, ustalone na podstawie § 2 ust. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1800), 17 zł tytułem zwrotu opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz 140 zł tytułem zwrotu kosztów związanych z osobistym stawiennictwem powoda w sądzie.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak w sentencji.

SSR Krystyna Dąbrowska

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powoda.

SSR Krystyna Dąbrowska